

Klasycznej Uniwersytetu Śląskiego (Wydział Filologiczny). Z kolei w ramach tzw. wolnych wniosków dr A. Kompa poruszył problem usprawnienia „przepływu” informację o wydarzeniach „bizantynistycznych” w Polsce. Następnie prof. M. Kokoszko, nawiązując do XXIII Międzynarodowego Kongresu Bizantynologicznego (Belgrad, 22-27 VIII 2016), w którym udział polskich bizantynistów, choć liczny, jest jednak organizacyjnie bardzo rozproszony pomiędzy różne „stoliki tematyczne” i „wolne komunikaty”, przedstawił propozycję organizowania w przyszłości „stolików polskich” w ramach tychże kongresów, co dawałoby znacznie lepszy obraz dorobku i potencjału polskiej bizantynistyki w kontekście międzynarodowym. Odpowiadając na postulat sekretarza Komisji w sprawie szerokiej i szybkiej dostępności informacji, dr hab. Przemysła Marciniak, prof. UŚ, zadeklarował gotowość stworzenia i prowadzenia strony internetowej KB PTH na serwerze UŚ. Propozycja ta będzie prawdopodobnie jeszcze dyskutowana na kolejnym spotkaniu Komisji. Jednak miejsce następnego spotkania KB nie zostało doprecyzowane. Odbędzie się ono późną jesienią 2016 r. w Łodzi lub w Warszawie. Po zamknięciu posiedzenia Dziekan K. Iłski zaproponował jego uczestnikom zwiedzenie gmachu Collegium Historicum.

Podkreślić należy wielką gościnność poznańskich bizantynistów. Ciekawym zabiegiem towarzyskim było „śniadanie integracyjne”, które serwowano w holu Collegium Historicum przed posiedzeniem Komisji (godz. 10:30-11:30) oraz w trakcie wspomnianej wyżej przerwy. Było ono bardzo dobrą okazją do spotkania uczestników posiedzenia na stopie towarzyskiej, sprzyjającej wolnej wymianie myśli. Cenną inicjatywą była również przygotowana specjalnie z myślą o członkach KB PTH sprzedaż po cenach promocyjnych publikacji Wydawnictwa Naukowego UAM, poświęconych historii starożytnej i bizantyńskiej.

KUL reprezentowali w Poznaniu ks. dr hab. Piotr Szczur (prof. KUL) oraz niżej podpisany.

Piotr Kochanek – Lublin, KUL

10. POGRZEB ŚP. DR ALICJI STĘPNIEWSKIEJ (Lublin, 15 II 2016)

Dnia 15 lutego 2016 r. na zabytkowym starym cmentarzu przy ulicy Lipowej w Lublinie odbył się **pogrzeb zmarłej** (9 II) po długiej chorobie **adiunkt śp. dr Alicji Stępniewskiej**, wieloletniej (1982-2012) pracownicy Międzywydziałowego Zakładu (Instytutu) Badań nad Antykiem Chrześcijańskim i sekretarza Redakcji „Vox Patrum”. We Mszy św. pogrzebowej, koncelebrowanej przez 11 kapłanów (ks. mgr M. Daniluk SCJ, ks. prof. dr hab. F. Drączkowski, ks. mgr J. Figiel SDS, ks. dr J. Kania, ks. dr hab. S. Longosz, ks. prof. dr hab. J. Misiurek, ks. dr hab. P. Szczur, prof. KUL, ks. dr Z. Wójtowicz, ks. prof. dr hab. S. Zięba i przedstawiciel ojców kapucynów z parafii Zmarłej) pod przewodnictwem ks. prof. dra hab. A. Eckmanna w rektoralnym kościele cmentarnym pw. Wszystkich Świętych, uczestniczyła obok rodziny duża grupa osób – przyjaciół, kolegów, sąsiadów i znajomych, a wśród nich koleżdy i koleżanki z jej klasy maturalnej (5), z Zakładu Leksykograficznego Encyklopedii Katolickiej, z Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Literaturą Religijną, z Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych, z Biblioteki Uniwersyteckiej KUL i Lubelskiej

Rodziny Katyńskiej. Z koncelebrowaną Mszą św. pogrzebową łączył się duchowo (jak zapewniał) były pracownik Zakładu i Redakcji „Vox Patrum” (1987-1989) o. prof. dr hab. Bazyle Degórski O.S.P.P.E., obecnie prokurator generalny zakonu Paulinów przy Stolicy Apostolskiej oraz profesor patologii na Papieskim Uniwersytecie św. Tomasza z Akwinu „Angelicum” i Papieskiego Fakultetu Teologicznego „Theresianum” w Rzymie, który przesłał kondolencje oraz wyrazy współczucia i łączności.

Homilię pogrzebową wygłosił emerytowany dyrektor Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim oraz założyciel i długoletni (1981-2012) redaktor naczelny „Vox Patrum” ks. dr hab. Stanisław Longosz, który w jej pierwszej teologicznej części skomentował starotestamentalną perykopę, iż Bóg przyjmuje sprawiedliwych zmarłych jako całopalną ofiarę (Mdr 3, 1-9) oraz ewangeliczną, że w domu Ojca jest mieszkań wiele (J 14, 1-6), uzupełnioną wersemem psalmu, iż „miarą naszych lat jest lat siedemdziesiąt, lub gdy jesteśmy mocni, osiemdziesiąt, a większość z nich to trud i marność, bo szybko mijają, my zaś odlatujemy” (Ps 90, 10), bo Zmarła odeszła właśnie po ukończeniu 70 roku swego życia.

W drugiej części homilii kaznodzieja scharakteryzował pokrótce sylwetkę Zmarłej (por. niżej *In memoriam*). Swą homilię zakończył krótką, skierowaną do śp. Alicji, pożegnalną apostrofą:

„Dziękuję Ci, Alicjo, za ponad 30 lat oddanej, solidnej, wspólnej pracy w Zakładzie, za przejrzenie, korektę i adiustację ponad 42 tysięcy stron opublikowanych przez nas wspólnie w 57 tomach «Vox Patrum», bo dzięki i Twojemu wysiłkowi i poświęceniu powstało w Zakładzie pierwsze polskie naukowe, wysoce punktowane, czasopismo patrystyczne, znane, zauważane i cytowane również za granicą. Dziękuję Ci również, w imieniu wszystkich polskich patrologów i badaczy antyku chrześcijańskiego, za wszelki trud i poświęcenie w ostatecznym przygotowywaniu do druku naszych artykułów, publikowanych w «Vox Patrum». Gdy w czasie Świąt Bożego Narodzenia składaliśmy sobie życzenia, przeczuwałam, że pewnie to już będą Twoje ostatnie Święta, że z tej choroby pewnie już nie wyjdiesz, i prosiłam, by modlić się o szczęśliwą śmierć dla siebie. Dodawałam przy tym, że «gdyby ci wypadło głosić kazanie na moim pogrzebie, to podziękuj gorąco wszystkim moim znajomym, sąsiadom i przyjaciołom, którzy mi w życiu pomagali, bo bez ich pomocy nie mogłabym tyle lat żyć i względnie funkcjonować». Spełniam więc teraz jej prośbę i w jej imieniu dziękuję wszystkim, którzy jej w życiu pomagali. Żegnamy Cię dziś, Alicjo, ale nadal żyć będziesz w naszej pamięci. Otaczamy Cię też naszą modlitwą, by miłosierny Bóg, któremu tak często polecałaś swe życie, obdarzył Cię jak najrychlej szczęściem wiecznym”.

Po Mszy św. kondukt pogrzebowy do grobu poprowadził kolega z pracy i jej następca na stanowisku sekretarza Redakcji „Vox Patrum” – ks. Józef Figiel SDS, który na zakończenie odczytał list prezesa Sekcji Patrystycznej przy Komisji ds. Nauki Katolickiej Konferencji Episkopatu Polski – ks. prof. dra hab. Mariusza Szrama następującej treści:

„W imieniu środowiska patrologów polskich pragnę wyrazić żal z powodu śmierci p. dr Alicji Stepniewskiej. Była z wykształcenia specjalistką w dziedzinie filologii polskiej, ale umiłowała starożytność chrześcijańską i większość swojego życia poświęciła pracy edytorskiej, związanej z wydawaniem zasłużonego dla rozwoju patologii periodyku naukowego «Vox Patrum», przynoszącego

Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu Jana Pawła II chlubę w Polsce i za granicą. Przez 30 lat była sekretarzem redakcji «Vox Patrum», nie tylko opracowywała od strony redakcyjnej nadsyłane teksty, ale także sama publikowała artykuły i książki związane przede wszystkim z recepcją antyku chrześcijańskiego w kulturze polskiej. Zapamiętamy Panią Alicję jako osobę niezwykle pracowitą, oddaną pracy naukowej, ale także wrażliwą, życzliwą i z pokorą znoszącą długoletnią chorobę. Prosimy dzisiaj w naszej modlitwie o to, aby Pan przyjął śp. Alicję Stępniewską do swojego Królestwa i dał Jej radość nie tylko oglądania swojego Oblicza, ale także spotkania z Ojcami Kościoła, których myśl popularyzowała podczas swojego ziemskiego życia”.

Potem sam skierował do uczestników uroczystości pogrzebowej takie słowa:

„Ze śp. Alicją Stępniewską pracowałem w Zakładzie Badań nad Antykiem Chrześcijańskim i w Redakcji «Vox Patrum» od 15 II 2000 roku. Była osobą niezwykle dokładną, wykonując różne prace redakcyjne, czy też pisząc artykuły. Była też wielką patriotką – sprawy ojczyzny w hierarchii jej wartości zawsze stały na najwyższym miejscu. Jednak najbardziej ujmowało mnie w jej postawie to, że interesował ją drugi człowiek. Nie potrafiła przejść obojętnie wobec potrzebujących. Do naszej redakcji przychodziło wielu ludzi, o których często później pytała, jak im się powodzi w życiu. Na ile mogła, zawsze starała się innym pomóc. Sam też często doświadczałem tej jej troski. W życiu rzeczywiście można robić wiele różnych dobrych rzeczy, jednak najważniejsze są uczynki miłosierdzia, bo z tego będziemy sądzeni. To czyniła właśnie śp. Alicja. I taką chcemy ją zapamiętać. Nie żegnamy się z nią, bo przecież się jeszcze spotkamy. Mówimy jej tylko: «Do widzenia»”.

ks. Stanisław Longosz – Lublin

11. ŚWIĘCI BOHATEROWIE (BOHATERKI). LITERACKIE KONSTRUKCJE BOHATERSTWA W PÓŻNOANTYCZNEJ I WCZESNOŚREDNIOWIECZNEJ HAGIOGRAFII (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letterkunde, Ghent, 18-20 II 2016)

Nawiązując do popularnych ostatnio trendów badań nad późnoantyczną i wczesnośredniowieczną hagiografią (IV-XII w.) grupa badawcza Novel Saints działająca w ramach Ghent University (Gandawa, Belgia) i należąca do European Research Council (ERC), zorganizowała w dniach **18-20 II 2016 r.** w Królewskiej Akademii Języka i Literatury Niderlandzkiej (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letterkunde [= KANTL], Koningstraat 18, 9000 Ghent) I Międzynarodową Konferencję nt. *Święci bohaterowie (bohaterki). Literackie konstrukcje heroizmu w późnoantycznej i wczesnośredniowiecznej hagiografii (Holy Hero(in)es. Literary Constructions of Heroism in Late Antique and Early Medieval Hagiography)*.

W pierwszym dniu (18 II) wygłoszono referaty w ramach 3 tematycznych paneli: Panel 1 – “Reading Saints” (przewodniczący – prof. Johan Leemans): Aldo Tagliabue (University of Heidelberg), *The literary construction of a transcendent hero in*